

ปัญหาที่เกิดจากการเกิดเด็กสองกลุ่มอายุในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก
จังหวัดเชียงราย : การศึกษาเฉพาะกรณี

นายจรัส วงศ์ธานี

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974 - 563 - 571 - 5

010830

THE PROBLEMS DERIVING FROM TWO-AGE GROUP STUDENTS
RECRUITMENT IN THE SMALL ELEMENTARY SCHOOLS,
CHIANG RAI PROVINCE : A CASE STUDY

Mr. Charan Wongthane

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาที่เกิดจากการเกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุในโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดเชียงราย : การศึกษา
เฉพาะกรณี

โดย นายจรัล วงศ์ธานี
ภาควิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... ศณิศิย์บัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประกิจรัฐ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองเคื่อน อ่อนนวม)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาที่เกิดจากการเกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุในโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดเชียงราย : การศึกษา
เฉพาะกรณี

ชื่อนิสิต นายจรล วงศ์ธานี
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์
ภาควิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2526

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดจากการเกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุในโรงเรียน
ประถมศึกษาขนาดเล็กในด้านการบริหาร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ
การปรับตัวของนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ครูใหญ่ ครูประจำชั้น และ
นักเรียนสองกลุ่มอายุ และสำรวจผลการเรียนของนักเรียนสองกลุ่มอายุ ใน
โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดเชียงราย ที่เกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุ
ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 จำนวน 27 โรงเรียน เป็นการศึกษาจากประชากร คือ
ครูใหญ่จำนวน 27 คน ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 27 คน และ
กลุ่มตัวอย่างนักเรียนสองกลุ่มอายุ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 100 คน แล้ว
นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. การดำเนินงานตามโครงการเกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุ มีปัญหามากในเรื่องขาดคู่มือแนะนำการดำเนินงานตามโครงการ
2. การบริหารงานวิชาการ มีปัญหามากในเรื่องครูผู้สอนไม่ได้รับการอบรมหลักและวิธีการสอนนักเรียนสองกลุ่มอายุมาก่อน การบริหารงานธุรการและการเงิน มีปัญหามากในเรื่องเงินงบประมาณค่าวัสดุไม่เพียงพอที่จะจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียน
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านคุณลักษณะของนักเรียน มีปัญหามากในเรื่องนักเรียนกลุ่มก่อนเกณฑ์ขาดความพร้อมทางการเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหามากในเรื่อง ครูต้องใช้เวลาในการอธิบายบทเรียนให้แก่ นักเรียนกลุ่มก่อนเกณฑ์มากกว่านักเรียนกลุ่มตามเกณฑ์ การสอนนักเรียนสองกลุ่มอายุจำเป็นต้องใช้สื่อการเรียนมากกว่าการสอนตามปกติ ขาดสื่อการเรียนที่ช่วยให้นักเรียนที่มีพื้นฐานหรือความพร้อมต่างกันได้เรียนตามความสามารถ และครูต้องใช้เวลาในการสอนนักเรียนสองกลุ่มอายุมากกว่าการสอนตามปกติ ทำให้สอนไม่ทันตามกำหนดการสอน ด้านสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกลุ่มทักษะ มีปัญหามากในเรื่องนักเรียนกลุ่มก่อนเกณฑ์ขาดทักษะในการอ่าน ขาดทักษะในการเขียน และขาดทักษะในวิชาคณิตศาสตร์
4. ปัญหาในการปรับตัวของนักเรียน ด้านคุณลักษณะของนักเรียน มีปัญหามากในเรื่องนักเรียนกลุ่มก่อนเกณฑ์มักจะขาดความมั่นใจในตนเอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Problems Deriving from Two-Age Group
Students Recruitment in the Small Elementary
Schools, Chiang Rai Province : A Case Study

Name Mr. Charan Wongthaneer

Thesis Advisor Professor Sumon Amornvivat

Department Elementary Education

Academic Year 1983

ABSTRACT

Purpose

The purpose of this research was to study the problems deriving from two-age group students recruitment in the small elementary schools about school administration, learning -teaching activities and students adjustment.

Procedure

The researcher collected data by interviewing 27 school principals, 27 classroom teachers of prathom sukka two in the small elementary schools in Chiang Rai province which recruited two-age group students in 1982 and 100 two-age group students sample of prathom sukka two. The data were statistically analyzed to find the frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation.

Findings

1. Two-age group students recruitment project had high level of problem in lacking of teacher's handbook for the project organization and management.
2. Academic administration had high level of problem about inservice training of the teachers for working in this project. The school's administration and budgeting had high level of problem in lacking of budget to purchase needed teaching materials.
3. Learning -teaching activities had high level of problem about learning readiness of the younger group . It had also high level of problems about teaching time spending in lesson explanation for the younger group more than the older one. Teaching materials were more necessary for the two-age group students than for the normal class. The teachers lacked of teaching materials for different ability students. They had to spend lots of time in teaching two-age group students more than the normal class. This problem caused the teachers unable to finish all lesson on time according to the guided syllabus. The students' achivement of the younger group for Basic Skills had high level of problems in reading, writing and mathmatics.
4. About self adjustment and personal characteristic, the younger group had high level of the problem about self confidence and expression.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ศาสตราจารย์สมน อมรวิวัฒน์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไข ชอบทรวงต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาประถมศึกษาทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ อันมีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้สละเวลาให้ความช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไข เครื่องมือในการวิจัย ขอขอบคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ครูใหญ่ และคณะครูในโรงเรียนที่ผู้วิจัยนำ เครื่องมือในการวิจัยไปทดลองเบื้องต้น ขอขอบคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงรายทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือ แนะนำ และช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน ขอขอบคุณครูใหญ่และคณะครูในโรงเรียนที่ผู้วิจัยได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ตลอดจนผู้มีอุปการะคุณทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 1,300 บาท จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

สุดท้ายขอขอบคุณ คุณอรพินท์ วงศ์ธานี ผู้เป็นแรงสนับสนุนให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตลอดมา

จรัส วงศ์ธานี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ท
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
คำจำกัดความ	7
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ข้อจำกัดของการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก.....	11
การจัดการศึกษาภาคบังคับ.....	19
การเกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุ.....	32
การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา.....	63
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน.....	68
การปรับตัวของนักเรียน	75

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย 80
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 80
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร..... 82
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 85
	การวิเคราะห์ข้อมูล 86
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 88
5	สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ 136
	สรุปผลการวิจัย 137
	อภิปรายผลการวิจัย 142
	ขอเสนอแนะ 153
	บรรณานุกรม 156
	ภาคผนวก 163
	ประวัติผู้เขียน 188

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1	รายชื่อโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ที่เกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525	84
2	ประวัติการตั้งโรงเรียน	90
3	การเปิดสอนของโรงเรียน	91
4	จำนวนอาคารเรียนและห้องเรียน	92
5	จำนวนครูและนักเรียนแต่ละโรงเรียน	93
6	อัตราเฉลี่ยครูต่อนักเรียน	94
7	ระยะทางจากโรงเรียนที่อยู่ไกลที่สุด	95
8	จำนวนนักเรียนคาถะเนที่มีอายุครบเกณฑ์เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในแต่ละโรงเรียน	96
9	แนวโน้มจำนวนนักเรียนคาถะเนที่มีอายุครบเกณฑ์เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 รวมทุกโรงเรียน	97
10	ปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนและแนวปฏิบัติในการเกณฑ์เข้าเรียน...	98
11	ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการเกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุ	99
12	ปัญหาการบริหารค่านมูคลากร	100
13	ปัญหาการบริหารค่านวิชาถาร	101
14	ปัญหาการบริหารค่านอาคารสถานที่	103
15	ปัญหาการบริหารค่านธุรการและการเงิน	104
16	ปัญหาการบริหารค่านความสัมพันธ์กับชุมชน	105
17	ปัญหาการบริหารค่านกิจการนักเรียน	106

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	ประสบการณ์ในการสอนนักเรียนสองกลุ่มอายุของครูประจำชั้น.....	108
19	จำนวนนักเรียนสองกลุ่มอายุ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในแต่ละ โรงเรียน.....	109
20	จำนวนนักเรียนก่อนเกณฑ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในแต่ละ โรงเรียน.....	110
21	จำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในแต่ละ โรงเรียน.....	111
22	ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามคุณลักษณะของนักเรียน.....	112
23	ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	113
24	ปัญหาค่านิยมที่ดีทางการเรียนกลุ่มทักษะ.....	115
25	ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนตามคุณลักษณะของนักเรียน.....	116
26	ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนด้านพฤติกรรม ที่แสดงออก.....	118
27	ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ทั้งสองกลุ่มอายุ.....	119
28	สภาพภาพของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	121
29	ปัญหาในการเรียนของนักเรียนสองกลุ่มอายุ.....	122
30	ปัญหาในการปรับตัวของนักเรียนสองกลุ่มอายุ.....	126
31	ผลการเรียนกลุ่มทักษะ.....	129
32	ผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	130

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
33	ผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย.....	131
34	ผลการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ.....	132
35	เกณฑ์การตัดสินเลื่อนชั้นเกณฑ์ 1 เวลาเรียน	133
36	เกณฑ์การตัดสินเลื่อนชั้นเกณฑ์ 2 การผ่านจุดประสงค์ แต่ละกลุ่มวิชา.....	134
37	ผลการตัดสินการเลื่อนชั้น.....	135

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1	ระบบการจัดชั้นเรียนในโรงเรียนที่เกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุ...	8
2	เงื่อนไขและขั้นตอนการดำเนินงานเกณฑ์เด็กสองกลุ่มอายุ...	40
3	การจัดชั้นเรียนในการรับนักเรียนสองกลุ่มอายุเข้าเรียน พร้อมกัน.....	42

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย